

Formanden:

Jeg synes ikke, vi skal indlemme udtrykket »en hulens masse« i den parlamentariske sprogbrug.

Bente Juncker (CD):

Også Centrum-Demokraterne er enige i dette lovforslag. Vi er også enige i, at det er udmærket, at kommunerne får lidt mere tid til visitationen, så alt i alt kan vi sige, at vi stemmer for det.

Lone Dybkjær (RV):

Også Det Radikale Venstre kan tilslutte sig forslaget.

Jeg vil godt sige, at jeg synes, vi på et eller andet tidspunkt skulle prøve at finde et andet begreb end visitationsperioden. Jeg synes, ordet under en eller anden form er misvisende, når det handler om unge, der gerne skulle have et arbejde. Der er jo ikke tale om nogen form for patienter, og det ligger der jo indirekte i ordet visitation.

Kofod-Svendsen (KRF):

Hvilken sprogbrug vi vælger, skal jeg ikke komme ind på her, men nøjes med at udtrykke støtte til lovforslaget. Jeg synes, det er en rigtig intention, der ligger i det, og de bemærkninger, flere andre ordførere har brugt som begrundelse for at støtte forslaget, kan jeg tilslutte mig.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

Jeg vil gerne sige tak for den positive modtagelse af dette lovforslag. Det havde jeg også forventet, for det er jo en del af finanslovaftalen.

Fru Lone Dybkjær kunne godt ønske, at vi brugte et andet ord end visitationsperiode, og det tror jeg da vi skulle overveje at se på. Visitation gælder jo både klienter og patienter, og jeg ved ikke hvad, og her er der jo tale om ganske almindelige unge mennesker, så det synes jeg vi skulle overveje.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af lovforslag nr. L 127:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Opregulering af indtægtsgrundlaget til aktuelt niveau).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 2/12 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

*Forhandling***Socialministeren (Else Winther Andersen):**

Jeg tager ordet allerede på nuværende tidspunkt af debatten, fordi jeg ønsker at sikre mig, at der ikke er uklarhed om, hvornår loven skal træde i kraft.

I selve lovforslaget er det korrekt anført, at loven træder i kraft den 1. januar 1993. Men ved en beklagelig fejl stod der i en tidligere udgave af den skriftlige fremsættelse af 2. december 1992, at ændringerne skulle træde i kraft den 1. februar 1993. Jeg har nu sørget for, at der er blevet omdelt en ny og korrigeret skriftlig fremsættelse.

Når der på et tidligere tidspunkt var uklarhed om tidspunktet for ikrafttrædelsen, skyldtes det uklarhed om, hvorvidt det kunne lade sig gøre at indføre den nye opregulering af indtægtsgrundlaget i forbindelse med pensionerne for januar 1993. Pensionerne udbetales som bekendt forskudsvis.

Men jeg skal altså understrege, at lovændringen foreslås at træde i kraft pr. 1. januar 1993, som det fremgår af selve lovforslaget.

Jytte Andersen (S):

Jeg synes, det var en meget god afklaring, som socialministeren indledte med, så der ikke skal danne sig myter. Selvfølgelig lever vi i teknikkens tidsalder, og selvfølgelig kan ting lade

[Jytte Andersen]

sig gøre meget hurtigt, hvis man vil det, og vi synes, det er vigtigt, at loven træder i kraft den 1. januar 1993.

Dette lovforslag er et led i finanslovaftalen, og Socialdemokratiet støtter det. Denne støtte skal også ses i lyset af, at der skabes samtidighed i a-kasse-bidragenes størrelse og AUD-midlernes størrelse, så der er en naturlig sammenhæng i, at der også skaffes samtidighed i reguleringen af pensionsydelse, så det sker på et aktuelt grundlag.

Der er ikke nogen grund til at lægge skjul på, at der er tale om besparelser på folkepensionsområdet, det vil vi godt vedstå. Det er besparelser på 130 mio. kr., som vi selvfølgelig godt kunne være foruden, men vi synes i og for sig, at i en situation, hvor der skabes samtidighed i alle andre reguleringsordninger, bør der også ske regulering her. Og vi er opmærksomme på og synes egentlig også, at man både i dag og fremover skal pege på, at der jo reelt vil eksistere en ankenulighed for pensionister og førtidspensionister, hvis man får reguleret sit indkomstgrundlag for højt – og det kan jo ske – så ingen vil blive reguleret på et for højt grundlag.

Vi tror heller ikke, at der vil være ret mange pensionister, som mærker noget nævneværdigt til virkningerne af forslaget, al den stund samspilsaftalen fra 1987 løber frem til den 1. januar 1994. Det betyder, at der sker en forhøjelse af de indkomstgrænser, hvor der tilkendes indkomstafhængige pensionsydelse, og i en større sammenhæng vil omlægningen altså ikke spille den store rolle, som det ville være tilfældet, hvis vi ikke havde samspilsløsningen.

Vi støtter altså forslaget af principielle og aftalemæssige grunde, selv om vi naturligvis godt kunne have undværet den rene besparelse på området, men det var altså prisen for en finanslovaftale.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu nåede fru Jytte Andersen lige at få med til sidst, at det var på grund af en finanslovaftale, for ellers sad jeg og undrede mig over, at fru Jytte Andersen var så ked af, at man tog de her 130 mio. kr. fra pensionisterne, men det var jo en opregulering, ligesom man gør på alle andre områder, det var et princip, vi skal have gennemført. Men hvis man virkelig mener det

med de 130 mio. kr., kunne man jo i samme åndedrag foreslå, at satserne blev hævet generelt, så de 130 mio. kr. bliver hos pensionisterne. Det var da en løsning.

(Kort bemærkning).

Jytte Andersen (S):

Nu har den bundne opgave i denne finanslovaftale jo ikke primært været at øge de offentlige udgifter, og det plejer jo at være noget, som Fremskridtspartiet er meget optaget af. Vi har lagt vægt på, at man øgede de offentlige udgifter på de områder, som skabte bevægelse, skabte nye job og skabte bedre uddannelsesmuligheder, fordi det er i uddannelsen, vores fremtid ligger.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg synes, det var flotte og smukke ord, fru Jytte Andersen fremsagde her fra talerstolen: nye job, beskæftigelsesindsats, og at det var nødvendigt at finde nogle besparelser i disse finanslovforhandlinger. Og så tager man altså 130 mio. kr. fra de pensionister, der ikke har for meget i forvejen. Se, det er et af de steder, hvor Fremskridtspartiet under ingen omstændigheder vil være med til at spare, men hvor alle andre partier tilsyneladende gerne ser, at der skal spares. Nej, man kunne f.eks. tage 8 mia. kr. fra den pulje, som udenrigsministeren rejser rundt og deler ud af til lande, der har diktatur og lignende styreformer. 8 mia. kr. kunne der hentes på ulandsbevillingerne, men nej, man tager 130 mio. fra nogle pensionister, der ikke har for meget i forvejen. Det er en flot finanslovaftale, man har lavet, meget flot!

Per Tærshøj (KF):

Også dette lovforslag er en del af den samlede finanslovaftale og skal som sådant bidrage med en besparelse på 130 mio. kr. årligt. Forslaget skal sikre, at grundlaget for indtægtsreguleringen af den sociale pension reguleres op til aktuelt niveau. Vi kan i den konservative gruppe støtte forslaget, idet det forekommer os at være en nænsom måde at spare 130 mio. kr. på inden for Socialministeriets område.

Helge Sander (V):

Når pensionsydelse skal beregnes, er det ri-

[Helge Sander]

meligt, at det sker på baggrund af et indtægtsgrundlag, der er så aktuelt som overhovedet muligt.

I dette lovforslag foreslås det, at den personlige indkomst opreguleres med samme reguleringsprocent som den, der anvendes ved regulering af overførselsindkomster. Dermed bliver beregningsgrundlaget for pensionsydelse mere regulært, og Venstre kan således støtte dette forslag.

Tom Behnke (FP):

Jeg kan være ganske enig i hr. Helge Sanders betragtninger om det principielt rigtige i at have så korrekt et beregningsgrundlag som muligt, men så hører enigheden også op.

Konsekvensen af lovforslaget er, at man sparer 130 mio. kr., og flere ordførere har også været inde på, at det er det egentlige formål med forslaget snarere end at indføre nogle ensartede regler. Specielt den konservative ordfører var inde på, at her skulle vi lige finde 130 mio. kr., og at det var en nænsom måde at gøre det på. Sagen er, at nogle pensionister kommer til at mangle i alt 130 mio. kr., spørgsmålet er kun, hvem der kommer til at mangle dem.

Under alle omstændigheder mener Fremskridtspartiet ikke, at vore pensionister skal have mindre, end de har i dag, tværtimod mener vi, at de skal have klart mere. Vi har tænkt os at stille spørgsmål under udvalgsbehandlingen om, hvor mange der bliver berørt af forslaget, og hvor mange kroner det drejer sig om – både på plus- og minussiden – for der er vel også nogle, der får en lille fortjeneste ud af det. Men samlet set mister pensionisterne 130 mio. kr., og det kan vi ikke være med til.

Vi ønsker at få belyst de spørgsmål under udvalgsbehandlingen, så det står klart for enhver i dette land, hvor meget mindre man får til sig selv, efter at de såkaldt ansvarlige politikere har lavet en finanslov.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Lovforslaget drejer sig om en opregulering af indtægtsgrundlaget til aktuelt niveau for folke- og førtidspensionister, og det drejer sig reelt om en årlig besparelse på 130 mio. kr.

I SF er vi naturligvis tilhængere af, at lovgivningen er så fornuftig, at den er let at administrere, men i dette tilfælde er og bliver vort vigtigste, helt overordnede princip, at vi ikke vil

være med til at lave forringelser for folke- og førtidspensionisterne. Her skal jeg også indskyde, at SF er af den mening, at pensioner skal være indtægtsregulerede. Vi er altid gået ind for graduerede pensioner, vi har et slogan, der siger, at Mærsk Mc-Kinney Møller behøver såmænd ikke at få folkepension, for han tjener udmærket, så han kan godt klare sig.

På den anden side er der nu sat nogle grænser ind. Vi må jo prøve at kigge lidt mere på dem i udvalget, men så vidt jeg kan se, er der altså sat meget snævre grænser for, hvad man må have ved siden af sin pension, før der bliver pillet ved den. Og inden vi tager endelig stilling til lovforslaget, vil vi have det punkt afklaret under udvalgsarbejdet.

Bente Juncker (CD):

Dette lovforslag er jo et led i finanslovaftalen, og jeg skal sige, at CD også kan stemme for forslaget, der indeholder en besparelse på 130 mio. kr.

Jeg kan sige til hr. Tom Behnke, at det er i hvert fald ikke ret meget, det er da klart. Men vi har allerede hørt de udtalelser, der er kommet fra pensionisterne, og de klagede altså også, da vi for nogle år siden uddelte ½ mia. kr., de klagede over, at de kun fik 71 kr. Jeg vil gerne sige, at når man opregner de aktuelle forhold, synes jeg, det er rimeligt, og det vil altså ikke blive ret mange kroner, hver enkelt pensionist taber.

Det er rigtig, som fru Jytte Andersen var inde på, at det sidste trin af samspilsløsningen bliver udmøntet her ved årsskiftet, og det er da klart, at man giver til nogle og tager fra andre i samme sekund. Men CD stemmer for forslaget.

Lone Dybkjær (RV):

Ja, så er vi tilbage, hvor vi kan genkende Fremskridtspartiet med den populistiske tale, som man har markeret sig med i dag. 8 mia. kr. til diktaturer, og så kan man ikke engang unde folkepensionisterne 130 mio. kr. Det er Fremskridtspartiets debatform, og jeg tror bare, man skal gøre sig klart, at det er den form for populisme, vi er oppe imod, og vi bliver også nødt til at markere, at den er os imod.

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget, og jeg synes i øvrigt, at det var flot, at fru Jytte Andersen markerede, at der er tale om en be-

[Lone Dybkjær]

sparelse. Det er der ingen af os der ønsker, men det kan jo være en nødvendighed, for at vi kan få samfundet til at hænge sammen.

Kofod-Svendens (KRF):

Vi støtter også forslaget fra Kristeligt Folkepartis side. Vi er også klar over, at der både er tale om et besparelsesforslag og samtidig et forslag om en mere hensigtsmæssig reguleringsmekanisme, men det er nu nødvendigt med besparelser en gang imellem, hvis man skal få et budget til at hænge sammen. Det synes vi at man har gjort på en forsvarlig måde her, og derfor støtter vi forslaget.

Socialministeren (Else Winther Andersen):

At der også er overvejende flertal for dette lovforslag, kan jo heller ikke her overraske, da det er et led i finanslovaftalen.

Jeg har forståelse for, at nogle ordførere gerne vil have svar på nogle spørgsmål, og jo hurtigere vi får dem frem i udvalget, desto hurtigere vil vi kunne svare på det, så vi kan få lovforslaget færdigbehandlet, inden vi tager på juleferie.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af lovforslag nr. L 128:

Forslag til lov om ændring af lov om social bistand, lov om stempelafgift og ligningsloven. (Ophævelse af betaling for varig hjemmehjælp).

Af socialministeren (Else Winther Andersen).

(Fremsat 2/12 92).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jørn Pedersen (S):

Jeg vil ikke skjule, at vi er meget tilfredse med dette lovforslag i Socialdemokratiet, men samtidig vil jeg gerne vedstå, at vort parti har været klar over, at denne lov ville give problemer.

Jeg synes også, at det nu må være helt klokkeklart for Folketingets partier, at al fremtidig debat om betaling for visiteret hjemmehjælp må være slut, og her tænker jeg især på de partier, der ofte fra denne talerstol har fremstillet det, som om det netop er betalingen, der er afgørende for, om hjemmehjælpen i Danmark er så god, som vi ønsker. Nu prøver vi en ny model med dette forslag; vi har tidligere set andre modeller fra Socialministeriets side, som vi bestemt ikke har kunnet gå ind for.

Så jeg synes, læren er klar oven på dagens debat: Visiteret hjemmehjælp er ikke noget, vi vil opkræve betaling for i dagens Danmark. Det har jo vist sig, at det er næsten umuligt at skabe en løsning, som både er tilfredsstillende og føles retfærdig. I stedet skulle vi meget hellere debattere – og jeg glæder mig til, at regeringen tager initiativet til en sådan debat – hvordan vi sikrer fremover, at den nødvendige hjemmehjælp er til stede, for jeg tror, det bliver en af de store udfordringer i de kommende år. Og vi er absolut parate til at tage del i den diskussion.

Som det sidste punkt vil jeg godt nævne, at vi også hilser med tilfredshed, at kommunerne nu får 150 mio. kr. mere i bloktilskud i kraft af, at der ikke modregnes i 1993 for den indtægt, som man forventede at hjemmehjælpen ville give kommunekasserne. Alle undersøgelser har jo vist, at det slet ikke holdt stik. Alt tyder på, at det beløb, kommunerne ville få i kassen, måske havde været 75 mio. kr. og ikke de 150 mio. kr., beregningerne gik på. Så derfor er det en god julehilsen til landets kommuner, at man nu kan være sikker på at få det i kassen, man forventede.

Den anden gode hilsen er – og her vil jeg gerne fremstille Socialdemokratiet som et parti, der går ind for mindst muligt bureaukrati – at nu kan kommunerne se frem til, at de folk, som skulle administrere betalingen for hjemmehjælp, er frigjort til andet og langt mere fornuftigt arbejde.